

dih stvaralaca iz novoformljene grupe *PLEXUS BORIS PILNJAK* upriličila svoje videnje (adaptiranog) teksta Najgela Vilijamsa *KLASNI NEPRIJATELJ*.

Ovoga puta je pogled na probleme revolucije dat iz vizure mlade generacije. Verovatno je najbolja ilustracija za specifičnost tog pogleda zaštitni znak celog projekta koji je svoj odraz našao i u maskama kojima akteri predstave kriju svoja lica. To je lik miša, ali ne više onog dobrog i plemenitog, na trenutke čak i naivnog Diznjevog junaka — Mikija Mausa, već sarkastičnim grčem izobličeni lik novog, drugačijeg miša — pacova, bogatićeg za ogromno iskustvo predhodne revolucionarne epohe, lišenog svakog naivnog pogleda na свет, spremnog da se ironično poigrava sa svim svetinjama i »proverenim vrednostima«, da ih anarhično ruši i remeti...

U jednoj beogradskoj srednjoj školi izbila je pobuna. Šestoro učenika se zabarakiralo u školskom klozetu. Dok čekaju intervenciju miličije, pošto su svi pregovorili sa profesorima i školskim vlastima propali, oni drže svoj interni čas. Sami sebi otkrivaju ona znanja koja profesori nisu uspeli da im prenesu. U strogo ograničenom vremenu svako od njih mora da iznese svoje videnje problema savremenog trenutka, da ukaže na sve ono što smatra suštinskom krize ove Zemlje, artikuliše viziju, ambicije, nade i strahove svoje generacije koja je osudena da vraća tude dugove.

Izvanredno osmišljen prostor koji je scenografski rešila Snežana Petrović, Aleksandar Lukac, reditelj predstave, uspeo je da razvije žestoku dramu. Od haotičnog zanosa sopstvenom hrabrošću i ironičnih primedbi na račun Oktobra (što je u njihovom slučaju asocijacija, ali i anticipacija), preko povremenih napada straha zbog mogućih posledica te hrabrosti i postepene rešenosti da se u pobuni izdrži do kraja, mlade buntovnike prepoznajemo ne kao borce za određenu Ideju (što su bili njihovi dedovi i očevi), već kao zatočnike celokupnog stanja u kojem oni nisu ništa drugo do žrtve. Opterećenje stvarnošću koja je izneverila i diskreditovala većinu nadra i zanosa predhodnih generacija, blokra kod ovih ljudi jedinstven pogled na svet, ali isto tako provocira i zajedničko nezadovoljstvo tim svetom.

Dnevopolitički akcenti koji odzvanjaju sa scene *KOD KONJA* i koji pretvaraju publiku *KLASNOG NEPRIJATELJA* u aktivnog učesnika zbivanja u predstavi, u pojedinim trenucima, ma koliko mogli da zvuče istinito ili dramatično, nažalost, isuviše su banalizovani, isuviše odvlače pažnju sa opšteg na pojedinačno, sa univerzalnog na lokalno. Tako će kulminaciju cele predstave činiti sukob izmedu kultivisanog predstavnika poštene albanske inteligencije i srpskog silosa. Ovaj dijalog gluvog i mutavog, gde Albanac sa gorčinom svog iskustva recituje Rakićeve stihove o fresci koja prikazuje kraljicu Simonidu, dok mu Srbin odgovara snagom beogradske (nekadašnje dorćolsko-karaburmske) argumentacije, prestaje da služi kao dokaz za univerzalno delovanje rezultata jedne revolucije i postaje specifičan vid edukacije kojom se hoće pokazati ako svi Šiptari nisu separatisti.

Omladini koja bi danas eventualno mogla da se nade u školskom klozetu iz čisto revolucionarnih razloga (u šta duboko sumnjam) i koja bi bila u stanju da svesno postavi pitanje dometa ideja začetih svojevremeno u doba dok je »permanentna revolucija« još bila mlađa, takve priče o Srbima i Šiptarima bile bi svakako smešne.

## fascinantno plavetnilo

boris kulenović



nad tamne zastakljene pozadine. Na boji umbre, ti pictogrami nalik su pogubljenom nakući.

Lirični pasaži nisu samo odlika mog stila, na njih me inspiriše identično likovno raspoloženje koje postiže J. Ciuha.

Izržajna sredstva kojima se on služi, bliža su elegantno arhaičnom, nego modernom.

Ovo posebno važi za starije radove, za platna. Poput reljefa u peščaniku, spokojna, behu prijatan pandan grafikama. Stilizovane ljudske figure, koje su Ciuhi standardni motiv, kasnije presadene na neočekivano plave i magenta pozadine, deluju kao unesrećene tom prazninom iza. Na slikama, čovečuljci izgledaju kao u prirodnom ambijentu.

Zato sam se dva puta vraćao da ih gledam, kako blaženi i mrki, naslagani jedno drugom na ramena, u meni bude nepoznate simpatije prema statičnom i diskretnom.

Vidi se dakle, da tu nema foliranja. Jože Ciuha je i sam pomalo egzotična figura u bližoj slikarskoj tradiciji. Slike ga dočaravaju kao romantičnog i dekadentnog. Od onih što »jedre ka Vizantiji«.

Iz sveta neoficijelne kulture, novost je serija izvrsnih izložbi u samostalnoj ugostiteljskoj radnji »Institut«. Ex »Garuda«. Tamo sam imao priliku da doživim mistično prosvetljenje. Doživeo sam zapravo slike bez učešća čula vida. Percepisao sam ih, ledima naslonjen na njih.

Slike S.Jankovića ostavljaju utisak dubokog pasaža, kroz koji teče snažna struja vazduha. Njegova platna behu ogledala prizora u entriju kafea, ali je taj odraz fantastična deformacija. Pred njima sam se osećao kao Karlos Kastaneda sit pejotla.

Akvareli Andelije i Branka, poslednje je što je upriličeno. Ovi crteži čudesno su oplemenili čitav ambijent. Tajna je u mekoj svetlosti koju isijavaju, pri oskudnoj električnoj rasveti.

**časopis za kulturu, umetnost i društvena pitanja, novi sad, katolička porta 5, telefon (021) 28-765**

ureduju: silvija dražić, zoran derić, petru krdu, alpar lošonc i miroljub radojković ★ glavni i odgovorni urednik fra-  
nja petrinović ★ tehnički i likovni urednik cvetan dimovski ★ sekretar redakcije radmila gikić ★ urednik sanja  
štefan ★ članovi izdavačkog saveta: bosiljka bojanić (predsednik), tanja durić, biljana cvetković, rada čupić, dušan  
radak, boško ivković, dušan mihailović, dušan patić, danica grubač, simon grabovac (delegati šire društvene zajednice)  
radmila gikić, radmila cvijanović lotina, vladimir kopić, franja petrinović i čedomir keco (delegati izdavača) ★ izdaje  
ništro »dnevnik«, novi sad, bulevar 23. oktobra 31 ★ direktor ništro »dnevnik« jovan smederevac ★ osnivač pokrajins-  
ka konferencija saveza socijalističke omladine vojvodine ★ časopis finansira siz kulture vojvodine ★ rukopise slati  
na adresu: redakcija »polja«, novi sad, poštanski fah 190, žiro račun 65700—603—6324 ništro »dnevnik« oour »redakcija  
dnevnika«, sa naznakom za »polja« (godišnja preplata 5.000 dinara, za inostranstvo dvostruko) ★ na osnovu mišlje-  
nja pokrajinskog sekretarijata za nauku i kulturu broj 413—152/73 časopis je oslobođen poreza na promet proizvoda i  
usluga ★ tiraž 2.000 primeraka

polja